

Stichting Missie Nederland
Hoofdstraat 51
3971 KB DRIEBERGEN-RIJSENBURG

JAARVERSLAG 2017

RAPPORT
Inzake jaarverslag 2017

JAARVERSLAG 2017

INHOUD	Paginanummer
<u>1. Bestuurs- en directieverslag</u>	
1.1 Algemeen	4
1.2 Bestuur Stichting MissieNederland	5
1.3 Directieverslag 2017	7
1.4 Activiteiten 2017	7
1.5 Werkorganisatie	12
1.6 Financiën	14
1.7 Toekomst	20
<u>2. Jaarrekening 2017</u>	
2.1 Balans per 31 december	24
2.2 Staat van baten en lasten	26
2.3 Resultaatbestemming	27
2.4 Overzicht lastenverdeling	28
2.5 Kasstroomoverzicht	30
2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat	31
2.7 Toelichting op de balans	33
2.8 Toelichting op de baten	38
2.9 Toelichting op de lasten	40
2.10 Ondertekening	41
<u>3. Overige gegevens</u>	
3.1 Controleverklaring	43
<u>Bijlage</u>	
Begroting 2018	47

1. BESTUURS- EN DIRECTIEVERSLAG

1.1 Algemeen

Statutaire naam, vestigingsplaats en rechtsvorm

De Stichting MissieNederland is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel ingeschreven onder nummer 41188580. De Stichting is statutair gevestigd te Driebergen-Rijsenburg en heeft haar kantoor aan de Hoofdstraat 51 te Driebergen-Rijsenburg. De rechtsvorm is de vorm van een stichting. De stichting is ANBI geregistreerd onder RSIN nr. 5438834.

Omschrijving van de doelstelling

MissieNederland wil dienstbaar zijn aan de opbouw en de eenheid van de universele gemeente van Jezus Christus met het oog op haar missionaire roeping om in woord en daad getuige van Hem te zijn in deze wereld en om discipelen te maken van alle volken, en het verrichten van al wat hiermee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.

MissieNederland wil deze missie realiseren door:

- het bijeenbrengen van plaatselijke gemeenten, kerkgenootschappen, christelijke organisaties en individuele christenen in een netwerk voor ontmoeting, inspiratie en onderlinge opbouw en samenwerking en het geven van stem aan haar deelnemers in kerk, media en samenleving;
- het zoeken van, zowel in Nederland als daarbuiten, gemeenschap en samenwerking met allen die zich herkennen in haar grondslag en doelstelling.

Juridische structuur

MissieNederland is een zelfstandig opererende stichting. De aangesloten deelnemers hebben geen formele bevoegdheden. MissieNederland is aangesloten bij de European Evangelical Alliance (EEA), European Evangelical Missionary Alliance (EEMA) en de World Evangelical Alliance (WEA), maar is daaraan geen verantwoording verschuldigd.

CBF

MissieNederland heeft op 22 december 2016 van het CBF de CBF-erkenning verkregen als categorie C-organisatie. Op 19 december 2017 is de CBF-erkenning voor MissieNederland door het CBF verlengd.

Code en richtlijnen

MissieNederland hanteert de volgende richtlijnen:

- SBF-code voor Goed Bestuur (vervangt code Wijffels).
- Richtlijn 650 en Richtlijn C2 (onderdeel van richtlijnen voor de jaarverslaggeving van de Raad voor de jaarverslaggeving) en aanbeveling Toepassing Richtlijn 650 'kostentoerekening beheer en administratie'.
- Erkenningsregeling Goede Doelen.
- Regeling beloning directeuren van goede doelen.
- Richtlijn Financieel Beheer goede doelen.
- "Gedragscode voor leidinggevenden in kerken, gemeenten en organisaties" gepubliceerd in juli 2006 door SGL.

Wet op bescherming persoonsgegevens (Wbp)

Op grond van het vrijstellingsbesluit Wbp BWBR0012461, hoofdstuk 2, artikel 3 is MissieNederland niet aangemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Statutenwijziging

Gedurende het verslagjaar zijn de statuten niet gewijzigd.

1.2 Bestuur Stichting MissieNederland

Vergaderingen bestuur Stichting MissieNederland

In deze periode vergaderde het bestuur zeven keer: 2 maart, 20 april, 15 juni, 7 september, 26 oktober, 14 november en 7 december. De agendacommissie, die wordt gevormd door voorzitter, vicevoorzitter en secretaris, bereidt de vergaderingen voor. Zij stelt in nauw overleg met de directie de concept-agenda voor de bestuursvergadering vast en bereidt (zo nodig) de stukken voor. De directie levert de overige vergaderstukken aan.

Bestuurswijzigingen

In 2017 waren de onderstaande mutaties in het bestuur:

- mevrouw E.A. (Bettelies) Westerbeek toegetreden per 15 juni;
- de heer A. (Lex) Klein Haneveld, afgetreden per 7 december;
- de heer L. (Leo) van Hoorn, toegetreden per 7 december.

Het aantal bestuursleden komt hierdoor op acht. Artikel 6.1 van de statuten bepaalt dat negen bestuursleden gewenst is. Het bestuur verwacht begin 2018 een nieuw bestuurslid aan te stellen.

Bestuurssamenstelling

De bestuurssamenstelling per 31 december 2017 is als volgt.

Voorzitter	De heer Ing. J. (Jaap) van de Poll MA Zwolle	Pastor algemene zaken Vrije Evangelisatie Zwolle (VEZ) Lid Board of Directors SEMILA (Seminario Intercultural Latin America), Riobamba Ecuador
Secretaris	De heer J.R. (Rolf) Sloots MGM Emmen	Concernmanager Gemeente Emmen Oudste Vrije Baptistengemeente Emmen
Vicevoorzitter	Mevrouw L.W. (Laura) Dijkhuizen-Gast Soest	Coördinator en docent opleiding Missionair Werk binnen het Evangelisch College Gastdocent ETF Leuven en Baptistenseminarium Voorzitter bestuur stichting Sarinha
Lid	De heer Drs. B. (Bertus) Tichelaar Hilversum	Manager Evangelische Omroep
Lid	Mevrouw A.E. (Bettelies) Westerbeek Den Haag	Missionair pionier Westlandse kerken Den Haag
Lid	Mevrouw I. (Inge) Verhoef-Postma Wapenveld	Directeur Arab Vision Nederland en internationaal
Lid	De heer Lt.-kolonel J. (John) den Hollander Almere	Financieel Secretaris Leger des Heils Nederland, Tsjechië, Slowakije
Lid	De heer L. (Leo) van Hoorn Hoevelaken	CHE directeur Strategie en Organisatie CHE directeur Academie Theologie

Op 8 maart 2018 is de heer Geert Jan van Dijk toegetreden tot het bestuur.

Op 8 maart 2018 is de heer Leo van Hoorn om persoonlijke redenen uit het bestuur getreden.

Vergoeding bestuursleden

Behalve een vergoeding voor gemaakte (reis)kosten ontvangen de bestuursleden geen bezoldiging.

Directieverslag 2017

1.3 Inleiding

Voorwoord

2017 stond in teken van het verder implementeren van relatiebeheer en het zichtbaar maken van de meerwaarde van MissieNederland voor het netwerk. Er is hierin, met behulp van externe adviseurs, geïnvesteerd. Daarnaast hebben we ook gekeken hoe en waar we ons, met de bijbehorende activiteiten, het beste kunnen inzetten. Medio 2017 werd duidelijk dat het convenant met EO-Metterdaad voor 2018 niet werd gecontinueerd. Dit gegeven is mede aanleiding geweest voor het bestuur en directie om uitgebreid na te denken voor de rol, positie en activiteiten van MissieNederland. Dit heeft geleid tot het besluit om in 2018 de deelnemers te consulteren en hen te betrekken in het opstellen van een strategisch plan dat over een langere periode levensvatbaar is. De organisatie van MissieNederland zal in 2018 hierop worden aangepast. Eind 2017 heeft Opwekking hun besluit meegedeeld om (vanwege financiële redenen) in 2019 de organisatie van de Mission Expo tijdens de conferentie zelf uit te voeren. Ook dit heeft een effect op de toekomstige inkomsten van MissieNederland. In het laatste kwartaal van 2018 hebben bestuur, directie en team al veel nagedacht over de verschillende mogelijkheden en impact op de organisatie. In de tussentijd zijn de werkzaamheden doorgegaan.

Visie en Missie

Onze droom is dat de Kerk in Nederland weer een beweging van volgelingen van Jezus Christus is die in woord en daad en in wijk en wereld getuige is van haar Koning. Het is duidelijk dat dit verlangen bij veel kerken en christenen leeft. Het zoeken naar vernieuwing en naar 'meer van de Geest', maar ook allerlei missionaire en diaconale initiatieven komen hieruit voort.

MissieNederland wil deze beweging bevorderen en dienen door kerken en organisaties met elkaar te verbinden, ze te ondersteunen en te inspireren om samen getuigen te zijn van Jezus Christus in wijk en wereld en discipelen te maken van alle naties.

Concreet wordt dit zichtbaar in (indicatoren):

- een aanstekelijke en getuigende **levenswijze van christenen**;
- duurzame, inclusieve, relevante en uitnodigende **gemeenschappen** (kerken en organisaties);
- krachtige **netwerken** van kerken en bedieningen/organisaties die samenwerken en meewerken aan een missionaire kerk;
- missionaire en diaconale **initiatieven** in Nederland en 'tot aan de einden der aarde'.

1.4 Activiteiten 2017

Bovengenoemde doelstellingen bereiken we door kerken en organisaties te verbinden, te ondersteunen en te inspireren, kortom door te netwerken en te communiceren. Netwerken is onze modus operandi. Daarbij richten we ons op 4 aandachtsgebieden die corresponderen met bovengenoemde indicatoren. Bij ieder aandachtsgebied noemen we hierna de belangrijkste activiteiten.

Missionaire levensstijl

Een kerk is net zo missionair als haar leden missionair zijn. Discipelschap is daarom het startpunt van missionair kerk zijn. Ga dan heen en maakt alle volken tot mijn discipelen, zei Christus tegen zijn discipelen. De grote en principiële opdracht van de kerk is discipelen maken: discipelen die weer discipelen maken. Maar hoe doe je dat vandaag in een geseculariseerde context? Hoe help je jongeren om Jezus te leren kennen en Hem te gaan volgen? Hoe help je gelovigen om staande te blijven in een wereld die niets meer van Jezus Christus wil weten? Hoe rust je ouders en leiders toe om discipelen te maken en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat Christus ons opgedragen heeft (Mattheus 28:20)?

We zien dat veel organisaties en kerken hiermee bezig zijn: van zendingsorganisaties tot studentenverenigingen. Er is een groeiend besef dat om de Kerk te veranderen je moet beginnen bij de harten van mensen, jong en oud, en dat je daarvoor niet opnieuw het wiel hoeft uit te vinden, maar dat er veel ervaring en expertise aanwezig is in de Kerk.

Door een langdurige ziekteperiode van de relatiebeheerder discipelschap zijn er op dit aandachtsgebied (te) weinig inspanningen geweest.

Activiteiten

De belangrijkste activiteit was IPray2Day dat MissieNederland, i.s.m. Agape, heeft overgenomen van Ron van der Spoel. Elke dag een gebedsonderwerp op je smartphone.

Netwerken

Naast de activiteiten die we (mede) organiseren doen we mee in netwerken die regelmatig bijeenkomen om kennis te delen en activiteiten op elkaar af te stemmen. We noemen:

- RealExperts network rond huwelijk, relaties en seksualiteit - o.a. mho op de huwelijkszondag;
- Veritas Forum - organiseert debatavonden op universiteiten rond ethische en sociale kwesties.

Missionaire gemeenschapsvorming

Geloven kun je nooit alleen. Verbonden met Christus wordt je ook verbonden met andere gelovigen. Naast onderwijs, toerusting, discipelen maken is gemeenschapsvorming dan ook de tweede pijler van missionair kerk zijn. Dat kan in de vorm van gemeenten maar ook in de vorm van bedieningen of organisaties waarin discipelen samenwerken om zout, licht en een stad op een berg te zijn, in hun omgeving en in de wereld: gemeenschappen die inclusief zijn, aantrekkelijk, uitnodigend, vrijmoedig, uitgaand en duurzaam.

We zien dat er op dit gebied veel in beweging is. De context waarin gemeenschappen functioneren is grondig veranderd en verandert voortdurend. In deze 'ondertussenheid' wordt er druk gepioneerd en vernieuwd. De rol MNL is verbinder om samen met anderen (kerkgenootschappen, organisaties) om hierin te pionieren. Onze rol is wel aan verandering onderhevig en vrijwel alle kerkgenootschappen zijn zich bewust - en actief met - nieuwe gemeenschapsvorming.

Activiteiten

Kerkvernieuwing middels het starten van nieuwe pioniersplekken blijkt een prachtige mogelijkheid om nieuwe groepen niet-christenen aan te trekken. MissieNederland heeft een rol vervuld de afgelopen jaren in het versterken van de beweging van kerkplanting. Middels symposia, conferenties, opinieartikelen en inzet van menskracht is de beweging verder gebracht. MissieNederland mag met recht als een katalysator worden beschouwd binnen dit veld. Belangrijkste activiteiten zijn:

- Een veilige kerk voor LHBT-ers in een netwerkgroep
- Kerklab
- Opwekking
- Stadsbrede netwerken ontwikkelen
- Bijeenkomst evalueren van vernieuwing in missionaire projecten en kerkplantingen
- Netwerkbijeenkomsten vrouwentheologen
- New Wine zomerbijeenkomst
- Studiedag 'Een nieuwe beeldenstorm'
- Micha Nederland - netwerk van kerken en organisaties m.b.t. gerechtigheid

De ontwikkelingen op het gebied van missionaire gemeenschapsvorming zullen de komende jaren onverminderd doorgaan. Kerken reserveren jaarlijks gelden om te kunnen experimenteren en te zoeken naar mogelijkheden het evangelie te blijven uitdragen. Onze deelnemers zullen zich hier onverminderd mee bezighouden.

MissieNederland heeft formatie vrijgemaakt om de missionaire beweging de afgelopen jaren te ondersteunen. We mogen best stellen dat zonder deze input er veel minder samenwerking zou zijn geweest en gemeenschappelijk visie en leermomenten wat betreft missionaire gemeenschapsvorming. Nadrukkelijk is er geïnvesteerd om het onderwerp kerkplanting naar een nieuwe fase te brengen.

Netwerken

- Kerklab - netwerk van missionaire pioniers uit kerken en organisaties
- Netwerk Vrouwentheologen
- Netwerk Bezinning Profetie en gemeente
- Werkgroep LHBTers in gemeente en organisatie
- NIFERT - Netherlands Institute for Evangelical and Reformation Theology (voorheen CERT)
- City to City Europe - Europees netwerk van gemeentestichters
- Micha

Missionaire Eenheid en Samenwerking

Christus bad dat zijn volgelingen één zouden zijn, opdat de wereld gelooft dat Hij door God gezonden is (Johannes 17:21). Christelijke eenheid is zo een missionair getuigenis op zichzelf. Bovendien hebben we elkaar in een tijd van onzekerheid en zoeken naar nieuwe wegen in een post-christelijke context meer nodig dan ooit. In Afrika zeggen ze dan: alleen ga je sneller, maar samen kom je verder. We zien hoe er in een individualistische samenleving gezocht wordt naar verbinding op thema's die ons allemaal raken zoals godsdienstvrijheid, gerechtigheid en omgaan met secularisatie, maar ook hoe we samen het getuigenis over Jezus Christus handen en voeten kunnen geven. Daarbij worden muren afgebroken, bruggen gebouwd en relaties versterkt. In dit aandachtsgebied werken we nauw samen met o.a. de Raad van Kerken.

Activiteiten

- Nieuwjaarsbijeenkomst voor deelnemers MissieNederland
- Week van Gebed i.s.m. Raad van Kerken
- Congres 2017 'Stap uit je Bubbels'
- Ronde tafel conferentie Herijking Zending
- Bijeenkomsten netwerk fondsenwerving
- Innov8 conferentie
- Trainingsdag jeugdwerkers
- Jeugdtrends onderzoek en presentatie

Netwerken

- World Evangelical Alliance (WEA) en European Evangelical Alliance (EEA)
- Lausanne Committee for World Evangelization
- Nederlands Christelijk Forum
- In Vrijheid Verbonden (vice voorzitterschap)
- Christelijke coalitie (NZR, RvK, Prisma, SKIN en MNL)
- Christelijk Sociaal Congres
- Netwerk Fondsenwervers
- Werkgroep gebedsnetwerken
- Nederlands Christelijk Forum
- INNOV8 - netwerk van en voor professionele jeugdwerkers
- Rndom het Kind - netwerk van kinderwerkers
- Kampaanbieders - werkgroep/netwerk van kampaanbieders

- International Association for the Study of Youth Ministry (IASYM)
- Raad van Kerken

Missionaire Presentie

De spits van missionair kerkzijn ligt in de presentie van de Kerk en van christenen in deze wereld. “Jullie licht moet schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel”, zei Jezus tegen Zijn discipelen en hij stuurde hen er op uit om de zieken te genezen en te verkondigen dat het Koninkrijk van God nabijgekomen was (Luk.10). Daad en woord horen onlosmakelijk bij elkaar. We noemen dat Integral Mission. We zien dat de participatiesamenleving en de vluchtelingenstroom nieuwe en prachtige kansen biedt voor de kerk om Gods liefde te laten zien en dat kerken en organisaties daar ook op allerlei manieren en in allerlei samenwerkingsverbanden handen en voeten aan te geven. Tegelijkertijd creëert de internationale situatie grote uitdagingen op het gebied van zending en hulpverlening, zoals bijvoorbeeld in het Midden Oosten, die alleen samen het hoofd geboden kunnen worden. In dit aandachtsgebied werken we nauw en goed samen met de Nederlandse Zendingsraad.

Activiteiten

- MissieNederland heeft, i.s.m. Opwekking de MissionExpp, -Plaza en -Boulevard georganiseerd voor de Opwekkingsconferentie. Ruim 140 organisaties hebben zich daar gepresenteerd aan een breed christelijk publiek met de oproep om Jezus te volgen.
- MissieNederland heeft i.s.m. EO-Metterdaard (en EO) projecten uit het MissieNederland netwerk in het buitenland mede mogelijk gemaakt. 74 projecten van 38 deelnemende organisaties hebben in totaal € 2.708.723 aan project financiering ontvangen. Het hoogste bedrag ooit in de 12 jaar dat MissieNederland deze rol mocht vervullen.
- Toerustingdag voor ThuisFrontTeams (TFT)
- Oriëntatiebeurs Missionair Werk
- TCK weekenden
- MemberCare netwerkbijeenkomsten en studiedag
- Missionaire cross culturele seminars tijdens Opwekking
- Themabijeenkomsten i.s.m. NZR

Netwerken

- Werkgroepen Islam, Oosterse Religies, Business as Mission (BAM)
- Midden Oosten Beraad en China Beraad
- Schuldhulpmaatje Nederland (B-lid: oprichters en kerken)
- Loving & Serving Muslims
- Membercare Nederland
- TCK (MK Focus)
- EEMA
- KEP (Kerk in Actie, EO, EO-Metterdaard, Prisma)
- Missionair Adviescentrum

1.5 Werkorganisatie

Er waren over geheel 2017 8 werknemers in dienst met een gewogen fte van 6,48. Op 1 januari 2017 heeft Suzanna Blackmore MissieNederland verlaten en deze functie is per 1 januari 2017 ingevuld door Jan Willem Janse. Het ziekteverzuim was 2,9% dat voor een groot deel werd veroorzaakt door een burn-out van een medewerker die in de loop van 2017 is hersteld. Voor de organisatie van Innov8 conferentie is er een tijdelijk werknemer ingehuurd voor 0,09 fte. Dorina Nauta heeft op haar verzoek haar inzet per 1 september verlaagd van 0,9 naar 0,55 fte i.v.m. studie.

Samenstelling staf per 31 december:

Jan Wessels	Senior relatiemanager, algemeen secretaris (1 fte)
Adri Veldwijk	Senior relatiemanager, zakelijk directeur (0,8 fte)
Martin de Jong	Relatiemanager missionaire gemeenteopbouw (0,42 fte)
Annemieke van den Berg	Relatiemanager ZWO (0,9 fte)
Egbert Bramer	Relatiemanager speciale projecten (1 fte)
Dorina Nauta - de Groot	Relatiemanager discipelschap en jeugd (0,55 fte)
Jonathan Zeijl	Relatiemanager netwerken (0,7 fte)
Jan Willem Janse	Relatiemanager Media & Communicatie (0,8 fte)

Eind 2016 tot en met midden 2017 zijn er meerdere groepsessies geweest onder leiding van externe consultants op onder andere de nieuwe werkwijze, onderlinge samenwerking, projecten, propositie en het maken van keuzes.

Arbeidsvoorwaarden

De stichting volgt de CAO Welzijn & Maatschappelijk Dienstverlening voor de (aanvullende) secundaire arbeidsvoorwaarden voor zover deze niet zijn opgenomen in de arbeidsovereenkomsten en het eigen personeelshandboek.

Datasecurity

MissieNederland werkt volledig 'in de cloud' en heeft geen eigen dataservers. MissieNederland maakt, uitsluitend via beveiligde SSL-verbindingen, gebruik van Office365 (Microsoft), Reeleezee on-line boekhoudpakket (Reeleezee), GoogleApps (Google) en CRM van Procurios. De dataopslag en -security is de verantwoordelijkheid van respectievelijk Microsoft, Reeleezee, Google en Procurios. Een 'datalek' zoals gedefinieerd door de Autoriteit Persoonsgegevens, heeft zich binnen MissieNederland niet voorgedaan.

Nevenfuncties directie

Jan Wessels:

- Predikant van de Christelijke Gereformeerde BethelKerk in Veenendaal
- Adviseur van Deputaten Evangelisatie van de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland
- Bestuurslid Stichting Leerstoel 'De kerk in de context van de Islam' (en namens die stichting ook lid van het Curatorium van de voornoemde leerstoel aan de Vrije Universiteit te Amsterdam) namens MissieNederland

- Lid Raad van Toezicht van het Christelijk Sociaal Congres namens MissieNederland
- Lid van de Ledenraad van de Evangelische Omroep namens de Christelijke Gereformeerde Kerken in Nederland
- Lid Raad van Toezicht en Advies van Veritas namens MissieNederland
- Penningmeester Intercultural Church Plants - ICP Netwerk
- Bestuurslid European Evangelical Alliance
- Bestuurslid Netherlands Institute for Evangelical and Reformation Theology (voorheen CERT) - namens MissieNederland
- Vice-voorzitter landelijk interreligieus platform In Vrijheid Verbonden
- Bestuurslid van de vereniging Schuldhulpmaatje Nederland namens MissieNederland
- Lid Committee van Aanbeveling VBOK namens MissieNederland

Het betreft in alle gevallen onbezoldigde functies, behalve de dagvergoeding voor de Ledenraad van de EO.

Adri Veldwijk:

- Lid Raad van Advies Motivo B.V.
- Secretaris stichting OREON namens MissieNederland.
- Penningmeester Micha bestuur per 1 januari 2017.

Het betreft in alle gevallen onbezoldigde functies.

1.6 Financiën

Deze paragraaf geeft een toelichting op de financiën over het kalenderjaar 2017.

Het negatief resultaat van € 43.145 is € 45.681 lager dan begroot en € 101.264 beter dan 2016. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- € 6.688 minder inkomsten (1%) dan begroot en 3,7% lager dan 2016;
- € 38.993 meer kosten (5,6%) dan begroot, door de eenmalige reorganisatiekosten van € 88.690.

Het besluit voor het doorvoeren van de reorganisatie is door het bestuur op 14 november 2017 genomen en aangekondigd. Het resultaat exclusief deze éénmalige reorganisatiekosten is € 45.545 positief en dat is € 43.010 beter dan begroot.

Opbrengsten

Opbrengsten 2016 werkelijk	Fondswerving			inkomsten aandachtsgedebden				Overig	Totaal	% tot
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid			
particulieren	36.967	90.805	26.037	-10	30.723	3.885	34.452	47	222.906	31,1%
verbonden stichtingen	209.696	9.826			1.884	61.581	64.749	11.874	359.610	50,2%
verbonden gemeenten	38.113	3.959			239		2.410	135	44.855	6,3%
stichtingen		17.800			811	4.007	30.755	9.661	63.034	8,8%
kerken		2.823			881		165	1.000	4.869	0,7%
bedrijven		8.225			1.680	400	4.169	6.900	21.374	3,0%
Totaal opbrengsten 2016	284.775	133.437	26.037	-10	36.218	69.873	136.700	29.617	716.647	100%
% van totaal	39,7%	18,6%	3,6%	0,0%	5,1%	9,7%	19,1%	4,1%	100%	

Opbrengsten 2017 werkelijk	Fondswerving			inkomsten aandachtsgedebden				Overig	Totaal	% tot
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid			
particulieren	31.260	75.670	31.873		17.726	568	34.059	899	192.055	27,8%
verbonden stichtingen	182.495	5.000		4.800	686	90.423	75.328	4.848	363.580	52,7%
verbonden gemeenten	41.597	4.295			220		328	13	46.452	6,7%
stichtingen		15.500		2.400	1.187	9.091	35.665	7.793	71.636	10,4%
kerken		2.438			929	25	710		4.102	0,6%
bedrijven		6.819			3.430		766	1.121	12.136	1,8%
Totaal opbrengsten 2017	255.352	109.722	31.873	7.200	24.178	100.107	146.856	14.673	689.962	100%
% van totaal	37,0%	15,9%	4,6%	1,0%	3,5%	14,5%	21,3%	2,1%	100%	

Opbr. 2017 vs Opbr. 2016 in %	Fondswerving			inkomsten aandachtsgedebden				Overig	Totaal
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid		
particulieren	-15,4%	-16,7%	22,4%	-100,0%	-42,3%	-85,4%	-1,1%	899	-13,8%
verbonden stichtingen	-13,0%	-49,1%			-63,6%	46,8%	16,3%	4.848	1,1%
verbonden gemeenten	9,1%	8,5%			-7,9%		-86,4%	13	3,6%
stichtingen		-12,9%			46,4%	126,9%	16,0%	7.793	13,6%
kerken		-13,6%			5,4%		330,3%		-15,7%
bedrijven		-17,1%			104,2%	-100,0%	-81,6%	600	-43,2%
Totaal Opbrengsten 2017 vs 2016	-10,3%	-17,8%	22,4%		-33,2%	43,3%	7,4%	-50,5%	-3,7%

Opbrengsten 2017 begroting	Fondswerving			inkomsten aandachtgebieden				Overig	Totaal	% tot
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid			
particulieren	36.000	79.000	23.000	600	20.000	7.000	32.500		198.100	28,4%
verbonden stichtingen	187.000	-		8.400	4.500	64.000	74.500	17.000	355.400	51,0%
verbonden gemeenten	42.000	-		600	1.500	500	2.500		47.100	6,8%
stichtingen		15.250			1.400	4.000	38.000		58.650	8,4%
kerken		9.000		400	1.000	-	1.000		11.400	1,6%
bedrijven		12.000			4.500		2.000	7.500	26.000	3,7%
Totaal opbrengsten 2017 begroot	265.000	115.250	23.000	10.000	32.900	75.500	150.500	24.500	696.650	100%
% van totaal	38,0%	16,5%	3,3%	1,4%	4,7%	10,8%	21,6%	3,5%	100%	

werkelijk 2017 vs begroting 2017 in %	Fondswerving			inkomsten aandachtgebieden				Overig	Totaal
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid		
particulieren	-13,2%	-4,2%	38,6%	-100,0%	-11,4%	-91,9%	4,8%		-3,1%
verbonden stichtingen	-2,4%			-42,9%	-84,8%	41,3%	1,1%	-71,5%	2,3%
verbonden gemeenten	-1,0%			-100,0%	-85,3%	-100,0%	-86,9%		-1,4%
stichtingen		1,6%			-15,2%	127,3%	-6,1%		22,1%
kerken		-72,9%		-100,0%	-7,1%		-29,0%		-64,0%
bedrijven		-43,2%			-23,8%		-61,7%	-85,1%	-53,3%
Totaal werkelijk vs begroot 2018	-3,6%	-4,8%	38,6%	-28,0%	-26,5%	32,6%	-2,4%	-40,1%	-1,0%

De totale opbrengsten zijn € 689.962, 1% lager dan begroot en 3,7% lager dan 2016. Hieronder de toelichting:

- De baten van particulieren zijn € 138.803 (0,6%) hoger dan begroot, onderverdeeld in:
 - o Deelnemersbijdragen zijn € 31.260, 13% lager dan begroot en 15% lager dan 2016. Deze daling wordt veroorzaakt door het opzeggen van deelnemerschap. De deelnemersbijdragen hebben een structureel karakter voor de opbrengsten.
 - o Giften zijn € 75.670, 4,2% lager dan begroot en 16% lager dan 2016. Deze daling wordt veroorzaakt omdat de incidentele giften met 60% zijn afgenomen. Door de nieuwe RJ650 rapportage heeft er een verschuiving plaatsgevonden van deze categorie naar direct mail. De incassogiften hebben een structureel karakter voor de opbrengsten. De incidentele giften zijn niet structureel en zijn afhankelijk van de generositeit van de gever.
 - o Direct mail is € 31.873, 39% hoger dan begroot en 22% hoger dan 2016. Deze is gestegen vanwege de veranderde RJ50 rapportage. De direct mail werkt op vrijwillige basis maar heeft de laatste jaren een structureel karakter voor de opbrengsten.
- De baten van deelnemende (verbonden) stichtingen & gemeenten zijn € 233.387, 1,9% hoger dan begroot en 11% lager dan 2016. Hieronder de toelichting:
 - o Deelnemersbijdragen zijn € 224.092, 2,1% lager dan begroot en 9,6% lager dan 2016. Het aantal deelnemers is afgenomen en de hoogte van de bijdrage is verlaagd om de deelnemers te behouden. De deelnemersbijdragen hebben een structureel karakter voor de opbrengsten.
 - o Giften zijn € 9.295, deze zijn niet begroot en 33% lager dan 2016. Deze giften zijn incidenteel.
 - o De baten van niet verbonden stichten zijn € 17.938, 26% lager dan begroot en 13% lager dan 2016. Dit komt omdat een gedeelte van de collecten en giften uit kerken afkomstig is van deelnemende gemeenten. De giften zijn incidenteel.
- Giften van bedrijven is € 6.819, 43% lager dan begroot en 17% lager dan 2016. Deze giften zijn incidenteel.
- Het totaal van de geworven baten is met € 396.948, 1,6% lager dan begroot en 10,6 % lager dan 2016. Deze baten vormen 58% van de totale opbrengsten.

- Overige baten zijn € 14.673, 40% lager dan begroot en 50% lager dan 2016. Dit komt omdat een aantal 'scriba mailingen' niet door zijn gegaan vanwege te weinig belangstelling en aantal overeenkomsten met zakelijke partners niet zijn doorgedaan. Deze baten vormen 2% van de totale opbrengsten. Deze baten zijn incidenteel.

De inkomsten uit de eigen activiteiten bedragen € 278.341, 3,5% meer dan begroot en 15% hoger dan vorig jaar. Deze inkomsten vormen 40% van de totale opbrengsten. Het brutoresultaat van deze inkomsten bedraagt € 137.877 of 49,5% van deze inkomsten. Dit is 11% boven begroting en 26% hoger dan 2016. Al deze inkomsten zijn incidenteel en worden bepaald door het aantal activiteiten en deelnemers. De onderverdeling is:

- Levensstijl met € 7.200 aan inkomsten. Dit is alleen het project IPray2Day.
- Gemeentevorming met € 24.178 aan inkomsten. Dit zijn voornamelijk de inkomsten van € 23.088 door het magazine IDEAZ.
- Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO) met € 100.107 aan inkomsten. Hiervan is € 90.368 inkomsten uit 'projectbegeleiding EO-Metterdaad'. Dit is 46% boven begroting en 48% meer dan 2016.
- Eenheid & Samenwerking met € 146.856 aan inkomsten. De belangrijkste activiteiten zijn:
 - o Week van Gebed met € 18.792 aan inkomsten.
 - o Mission op conferentie Opwekking € 107.906 aan inkomsten.
 - o Innov8 conferentie met € 14.154 aan inkomsten.
 - o Netwerkbijeenkomsten met € 5.254 aan inkomsten.

Kosten

Kosten	werkelijk	begroting	werkelijk	begroting	werkelijk 2017 vs 2016		werk 2017 vs begr 2017		begr 2018 vs werk 2017	
	2016	2017	2017	2018	€	%	€	%	€	%
Personeleelkosten	600.816	416.148	477.521	330.126	-123.295	-20,5%	61.373	14,7%	-147.395	-30,9%
Huisvestingskosten	32.628	29.800	32.419	16.800	-210	-0,6%	2.619	8,8%	-15.619	-48,2%
Afschrijvingen	21.185	23.767	14.902	13.930	-6.283	-29,7%	-8.864	-37,3%	-972	-6,5%
Kantoorkosten	11.359	8.050	7.380	6.050	-3.979	-35,0%	-670	-8,3%	-1.330	-18,0%
Publiciteit en communicatie	8.777	8.000	7.789	7.500	-988	-11,3%	-211	-2,6%	-289	-3,7%
Administratiekosten	16.060	24.800	22.406	26.050	6.346	39,5%	-2.394	-9,7%	3.644	16,3%
Overige kosten	7.533	8.000	10.752	-	3.219	42,7%	2.752	34,4%	-10.752	-
Bestuurskosten	3.018	3.750	2.280	4.750	-738	-24,4%	-1.470	-39,2%	2.470	108,3%
Discipelschap	489	10.400	7.513	-	7.023	1435,1%	-2.887	-27,8%	-7.513	-100,0%
Gemeenschapsvorming	19.191	29.000	24.388	24.000	5.197	27,1%	-4.612	-15,9%	-388	-1,6%
ZWO	14.672	11.500	10.701	8.000	-3.971	-27,1%	-799	-6,9%	-2.701	-25,2%
Eenheid & Samenwerking	98.591	93.400	97.862	84.300	-728	-0,7%	4.462	4,8%	-13.562	-13,9%
Overige baten	4.484	6.000	2.779	4.000	-1.705	-38,0%	-3.221	-53,7%	1.221	43,9%
Fondsenwerving	22.253	21.500	14.415	29.000	-7.839	-35,2%	-7.085	-33,0%	14.585	101,2%
Totaal kosten	861.057	694.115	733.107	554.506	-127.949	-14,9%	38.993	5,6%	-178.601	-24,4%
Resultaat	-144.409	2.535	-43.145	1.334	101.264	-70,1%	-45.681	-1801,8%	44.479	-103,1%
Bruto resultaat overige baten	25.133	18.500	11.894	9.000	-13.239	-52,7%	-6.606	-35,7%	-2.894	-24,3%
Bruto resultaat levensstijl	-499	-400	-313	-	187	-37,4%	87	-21,8%	313	-100,0%
Bruto resultaat gemeenschaps	17.027	3.900	-210	1.400	-17.237	-101,2%	-4.110	-105,4%	1.610	-767,1%
Bruto resultaat ZWO	55.200	64.000	89.406	3.500	34.206	62,0%	25.406	39,7%	-85.906	-96,1%
Bruto resultaat Eenheid	38.110	57.100	48.994	54.200	10.884	28,6%	-8.106	-14,2%	5.206	10,6%
Totaal bruto resultaat	272.192	259.850	276.952	175.600	4.760	1,7%	17.102	6,6%	-101.352	-36,6%

De kosten zijn € 733.107 en € 38.993 (5,6%) hoger dan begroot en 15% lager dan in 2016. Hieronder de toelichting:

- De personeelskosten zijn € 477.521 en € 61.373 hoger (15%) dan begroot. Dit is inclusief de (eenmalige) reorganisatiekosten van € 88.690, Zonder deze eenmalige bijzondere kosten komen de personeelskosten op € 388.831 hetgeen € 27.317 (6,6%) lager is dan begroot. De personeelskosten bedragen 65% van de totale kosten (incl. reorganisatiekosten) en 54% exclusief de reorganisatiekosten.
- De huisvestingskosten zijn € 32.419, 8,8% hoger dan begroot. Dit komt omdat de verhuur aan de EEA geboekt is onder overige inkomsten.
- De afschrijvingskosten zijn € 14.902 en € 8.864 (37%) lager dan begroot vanwege vervroegde afschrijving in 2016 van een aantal websites.
- De kantoorkosten zijn met € 7.380 8,3 onder begroting.
- De publiciteits- en communicatiekosten zijn met € 7.789 2,6% lager dan begroting.
- De administratiekosten zijn met € 22.406 9,7% lager dan de begroting.
- De overige kosten zijn met € 10.752 34% boven de begroting vanwege de toename in de voorziening dubieuze debiteuren.
- De bestuurskosten zijn met € 2.280 39% onder de begroting.
- De kosten overige baten zijn € 2.779, 54% onder begroting vanwege het minder aantal 'scribamailingen' dan begroot.

Al deze lasten zijn structureel behalve 'overige kosten', reorganisatiekosten, en 'kosten overige baten'.

De kosten van de eigen activiteiten bedragen 140.464, 2,7% onder de begroting en 5,7% hoger dan vorig jaar. De onderverdeling is:

- Levensstijl met € 7.513 aan kosten. Hiervan is € 7.200 van het project IPray2Day.
- Gemeentevorming met € 24.388 aan kosten. Dit zijn voornamelijk de kosten van € 22.870 door het magazine IDEAZ.
- Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (ZWO) met € 10.701 aan kosten.
- Eenheid & Samenwerking met € 97.862 aan kosten. De belangrijkste activiteiten zijn:
 - o Week van Gebed met € 7.746 aan kosten.
 - o Mission op conferentie Opwekking € 55.954 aan kosten.
 - o Innov8 conferentie met € 9.923 aan kosten.
 - o Kosten netwerkbijeenkomsten en relatiebezoek in Nederland met € 15.791 aan kosten.
 - o Netwerkkosten buitenland (reizen en deelname) met € 6.904 aan kosten.
- De kosten voor fondsenwerving zijn € 14.415, 33% lager dan begroot omdat er geen telemarketing activiteiten zijn geweest.

Al deze kosten zijn incidenteel en worden bepaald door de activiteiten.

Saldo opbrengsten en kosten

De opbrengsten van € 689.962 waren 1% lager dan de begroting en 3,7% minder dan in 2016. De kosten van € 733.107 waren 5,6% hoger dan begroot en 15% lager dan in 2016. Het nettoresultaat geeft een negatief saldo van € 43.145 terwijl de begroting een positief saldo van € 2.535 heeft. Echter, wanneer de éénmalige reorganisatiekosten van € 88.690 buiten beschouwing worden gelaten, dan zijn de kosten € 644.417 en dat geeft een positief saldo van € 45.545 over 2016. Hieruit blijkt dat de doorgevoerde veranderingen in 2016 aan de (structurele) financiële verwachtingen hebben voldaan. Het 'Overzicht lastenverdeling' laat zien hoe de uitvoeringskosten over de aandachtsgebieden zijn verdeeld.

Lastenverdeling

Het 'Overzicht lastenverdeling' laat zien hoe de uitvoeringskosten over de aandachtsgebieden zijn verdeeld.

- Lasten besteed aan doelstelling
Deze is 91% van de opbrengsten en dat is 7% hoger dan begroot en 13% lager dan in 2016. Deze afwijkingen worden voornamelijk veroorzaakt door de reorganisatiekosten in 2016 en 2017.
- Wervingskosten t.o.v. de geworven baten
Deze is 7,4% van de totale opbrengsten en dat is 40% minder dan begroot en 46% lager dan in 2016. Dit komt door minder externe kosten lagere tijdsbesteding.
- Kosten beheer en administratie
Deze is 8,9% van de opbrengsten en dat is 48% hoger dan begroot en 27% meer dan in 2016. Dit wordt veroorzaakt omdat de reorganisatie meer tijd heeft gevraagd en de externe kosten (uitbesteden) zijn toegenomen.

Balans

1. De debiteuren staan op € 62.467, na € 9.687 voorziening dubieuze debiteuren. Dit is € 33.018 hoger dan vorig jaar. Hiervan is € 37.413 gefactureerd in december 2017.
2. De liquide middelen zijn met € 32.681 toegenomen naar € 249,397 Deze middelen worden niet belegd, staan op bank- en spaarrekeningen en direct opvraagbaar.
3. De continuïteitsreserve is met € 20.236 afgenomen naar € 155.966 Dit is 47% van de personeelskosten in de begroting 2018.
4. De reserve activa bedrijfsvoering is met € 11.077 afgenomen naar € 31.784.
5. De bestemmingsreserve is met € 20.000 gelijk gebleven omdat de investering van de nieuwe website na het vaststellen strategisch plan wordt begonnen.
6. De bestemmingsfondsen zijn:
 - a. Research & React € 926,50. Bestemd voor onderzoek naar jeugdtrends.
 - b. EA Turkije € 0. Bestemd voor Evangelische Alliantie in Turkije.
 - c. EEA-WEA € 0. Bestemd voor Europese Evangelische Alliantie en/of World Evangelical Alliance.
 - d. Profetie € 222,19. Bestemd voor het netwerk profetie.
 - e. Kerkclub € 249,65. Bestemd voor 'kerkclub'; pionieren in gemeenschapsvorming.
 - f. Micha Zondag € 0. Bestemd voor project Micha Zondag, via/door Micha Nederland.
 - g. Loving & Serving Muslims € 1.026,60. Bestemd voor het netwerk Loving & Serving Muslims.
7. De reorganisatievoorziening betreft een dotatie van € 59.664 waarvan de definitieve waarde nog niet is bepaald.

Beleggingen

MissieNederland hanteert een defensief beleggingsbeleid. De financiële middelen staan op meerdere bank- en spaarrekeningen en zijn elk moment vrij opneembaar.

Communicatie

MissieNederland geeft haar magazine IDEAZ (spreek uit als 'aijdeez') 4 x per jaar uit (maart, juni, september, december). IDEAZ verschijnt in een oplage van 2.100 exemplaren en wordt verstuurd aan deelnemers (kosteloos) en 1.230 abonnees. De deelnemers zijn onderverdeeld in doelgroepen met een bijbehorende digitale nieuwsbrief die 10 x per jaar wordt verspreid. Alle kerken, gemeenten en giftgevers worden 2 x per jaar geïnformeerd over MissieNederland. Veel informatie staat op de website waar de bezoeker zich kan abonneren op de nieuwsbrief. Op de (netwerk)bijeenkomsten wordt persoonlijk met de deelnemers gecommuniceerd.

Fondsenwerving

De fondsenwerving wordt gedaan onder (deelnemende) organisaties, (deelnemende) kerken/gemeenten, bedrijven en particulieren. In de groep particulieren zit ook een aantal persoonlijke deelnemers. De fondsenwerving richt zich op deelnemersbijdrage, vaste giften (incasso, periodieke overeenkomsten) en incidentele giften. De fondsenwervende activiteiten zijn direct mail (4 tot 5 x per jaar), digitale nieuwsbrieven, bijeenkomsten en relatiebezoeken.

- Deelnemersbijdragen
De totale deelnemersbijdrage bedraagt € 255.352 en is 37% van de totale inkomsten. Deze bijdragen zijn € 255.352, 3,6% lager dan begroot en 10% minder dan in 2016.
- Mailingacties
Er zijn 4 mailingacties geweest. De inkomsten van alle mailingen laten een stijging zien. De fondsenwervende mailing is niet meer algemeen maar concreet voor een aandachtsgebied of een project. Daarnaast worden alleen de regelmatige gevers gemaïld waardoor de kosten lager zijn. De opbrengsten zijn € 31.873, 39% meer dan begroot en 22% hoger dan in 2016. In 2017 is er geen telemarketing activiteit geweest.
- Giften
De totale giften bedraagt € 109.722, 4,8% lager dan begroot en 18% lager dan in 2016. Het verschil zit voornamelijk in de lagere ontvangen incidentele giften: € 44.642 ontvangen, 15% lager dan begroot en 35% minder dan in 2016.

Overige baten en lasten

De EEA heeft tot 1 juli 2017 kantoorruimte gehuurd bij MissieNederland. De inkomsten van de 'scriba mailing' vallen hieronder als ook de verhuur van de vergaderruimte.

Aantal Deelnemers

Hieronder wordt het aantal deelnemers weergegeven op 31 december 2017.

- Het aantal deelnemende kerkgenootschappen is 9 (toename van 1).
- Het aantal deelnemende organisaties is 169 (1 nieuwe deelnemer). De beginstand op 1 januari 2018 is 159 (10 opzeggingen per 1 januari 2018).
- Het aantal deelnemende gemeenten nam af met 3 van 230 naar 227 per 1 januari 2018.
- Het aantal persoonlijke deelnemers nam af met 11 van 449 naar 428 per 1 januari 2018.

Impact van MissieNederland

De missie van MissieNederland wordt ook als volgt weergegeven: 'We dromen van een missionaire Kerk in wijk en wereld'. Onze slogan is 'beweegt de Kerk'. Het is ons doel om vanuit de gehele Kerk de samenleving (nationaal en internationaal) meer te bereiken met het evangelie van Jezus Christus om persoonlijke en maatschappelijke veranderingen mede mogelijk te maken. Hierin is MissieNederland een instrument om de Kerk te inspireren, te motiveren en te ondersteunen. De werkwijze van MissieNederland is door het netwerk van haar deelnemers, dat is de *modus operandi* en deze is gericht op Nederland. Door deze rol en positie heeft MissieNederland zelf geen 'goede doelen projecten' maar haar netwerk des te meer. Door dit beter met elkaar te verbinden verwachten we meer effect op de samenleving. De impact hiervan is voor MissieNederland lastig te meten; dat ligt bij de deelnemers van het netwerk. In 2017 is MissieNederland begonnen om de impact (d.m.v. evaluatie) van de Mission Expo tijdens Opwekking (i.o.m. CBF) te meten via haar deelnemers volgens CBF-normen. Niet elke exposant (deelnemer) wil of kan hieraan meewerken en de impact spreidt zich over meerdere jaren. De tweede meting is de impact van de AVG-bijeenkomst 30 november 2017. De 220 aanwezigen hebben zeer positief gereageerd op deze bijeenkomst en gaat de uitkomst van deze bijeenkomst voor 90% toepassen op hun eigen organisatie. Dit komt ook door het feit dat de AVG een wettelijke verplichting is.

1.7 Toekomst

Nederland is al lang geen christelijke natie meer. Het aantal 'kerkgangers' neemt al jaren af, kerken sluiten hun deuren en die trend zet door. Hoopgevend is wel dat de eenheid en samenwerking tussen christenen in Nederland toeneemt omdat het besef groeit dat we elkaar meer en meer nodig hebben. Toch zal de dalende kerkgang effect hebben op de inkomsten van organisaties en in het verlengde op MissieNederland. We zien meer organisaties worstelen met dalende inkomsten en de deelnemersbijdrage aan MissieNederland neemt al een paar jaar af. Bij ongewijzigd beleid van MissieNederland zal de organisatie verder krimpen en komt de missie in gevaar. Om die reden vindt er in het eerste kwartaal van 2018 een deelnemersonderzoek plaats waarvan de uitkomst bepalend zal zijn voor de toekomstige strategie en de organisatie van MissieNederland. Bij het bepalen van deze strategie zullen deelnemers en anderen worden geconsulteerd. Medio juni 2018 wordt het nieuwe beleid van MissieNederland vastgesteld. MissieNederland ziet 2018 als een 'kantelpunt' voor de organisatie en de activiteiten.

Het convenant met EO-Metterdaad is per 1 januari 2018 beëindigd. Hierover is uitvoerig met de EO en EO-Metterdaad gesproken. Het is een verlies voor MissieNederland maar EO-Metterdaad blijft toegankelijk voor de deelnemers van MissieNederland. Door dit besluit is MissieNederland niet meer bij de uitvoering betrokken. Dit is een forse daling op de inkomsten (13% in 2016) met een mogelijk negatief bijkomend effect dat organisaties gaan opzeggen. De begroting houdt rekening met deze dalende inkomsten en is sluitend door de inkomstdaling op te vangen met bezuinigingen op de kosten. Het is de inzet van MissieNederland om deze organisaties in 2018 te behouden voor het netwerk.

Opbrengsten 2018 begroting	Fondswerving			inkomsten aandachtstgebieden				Overig	Totaal	% tot
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid			
particulieren	31.000	75.000	29.000		18.000	500	34.000		187.500	33,7%
verbonden stichtingen	158.365	-			1.000	5.000	72.000	5.000	241.365	43,4%
verbonden gemeenten	41.575	5.000			400	-			46.975	8,5%
stichtingen		13.500			2.000	6.000	32.000	8.000	61.500	11,1%
kerken		2.500			1.500	-			4.000	0,7%
bedrijven		11.500			2.500		500		14.500	2,6%
Totaal opbrengsten 2018 begroot	230.940	107.500	29.000	-	25.400	11.500	138.500	13.000	555.840	100%
% van totaal	41,5%	19,3%	5,2%	0,0%	4,6%	2,1%	24,9%	2,3%	100%	

begroting 2018 vs werk 2017 in %	Fondswerving			inkomsten aandachtsgedebden				Overig	Totaal
	bijdragen	giften	mailing	levensstijl	gemeenschap	ZWO	Eenheid		
particulieren	-0,8%	-0,9%	-9,0%		1,5%	-12,0%	-0,2%	-100,0%	-2,4%
verbonden stichtingen	-13,2%	-100,0%		-100,0%	45,8%	-94,5%	-4,4%	3,1%	-33,6%
verbonden gemeenten	-0,1%	16,4%			81,8%		-100,0%	-100,0%	1,1%
stichtingen		-12,9%		-100,0%	68,5%	-34,0%	-10,3%	2,7%	-14,1%
kerken		2,5%			61,5%	-100,0%	-100,0%		-2,5%
bedrijven		68,6%			-27,1%		-34,7%	-100,0%	19,5%
Totaal begroting 2018 vs werkelijk 2017	-9,6%	-2,0%	-9,0%	-100,0%	5,1%	-88,5%	-5,7%	-11,4%	-19,4%

De Mission expositie tijdens de Opwekkingsconferentie mei 2018 blijft MissieNederland i.s.m. stichting Opwekking realiseren. De bezettingsgraad voor 2018 is 95% (peildatum maart 2018). Wel heeft Opwekking eind december 2017 aangegeven dat voor de conferentie in 2019 Opwekking deze Mission expositie zelf zal verzorgen om hun begroting in de toekomst sluitend te houden. Met stichting Opwekking zijn we in gesprek over de transitie naar 2019. Deze verandering zal een significant effect (ong. € 50.000 lager brutoresultaat) hebben voor de begroting van 2019.

Fondsenwerving laat al jaren een dalende trend zien. Dit is ook begroot voor 2018. In 2018 zal een externe expert een 'quick scan' uitvoeren en verbeteringen in fondsenwerving door voeren. Verder zal er in 2018 een telemarketing actie plaatsvinden. Verder zullen lokale kerken en gemeenten vaker worden benaderd voor giften en collecten aan MissieNederland.

De voorbereidingen voor de AVG-wetgeving zijn in volle gang om in mei 2018 hiervoor gereed te zijn.

Door de genomen maatregelen in 2016 en 2017 zijn de financiële reserves voldoende om de continuïteit van de organisatie te borgen en onvoorziene tegenvallers op te vangen. De risicoanalyse laat zien dat een reserve van € 124.061 voor 2018 voldoende is, te weten:

- Nieuwe website (investering) € 20.000.
- Werkkapitaal € 75.000.
- Buffervermogen inkomstenstromen € 8.386.
- Buffervermogen verplichting € 20.675.

De financiële liquide middelen van € 249.397 per 1 januari 2018 zijn hiervoor toereikend.

Het aantal fte daalt van 6,48 naar 4,92 (24% afname) en op de huisvestingskosten wordt 50% bespaard door de interne verhuizing met lagere huisvestingskosten. Tevens is 2018 het overgangsjaar van een tweehoofdige naar een éénhoofdige directie. Martin de Jong en Jonathan Zeijl zullen in de loop van 2018 MissieNederland verlaten en worden niet vervangen.

We blijven investeren in de aandachtsgedebden maar niet alles op dezelfde manier. De speerpunt is de verbinding tussen de aandachtsgedebden en Eenheid & Samenwerking.

Het beleid is om te werken met een klein team van vaste medewerkers en projecten/activiteiten te realiseren door het inhuren van externe krachten. Hierin is in de begroting rekening mee gehouden. Deze opzet geeft meer flexibiliteit om sneller te anticiperen op veranderende omstandigheden. Echter, met een kleinere organisatie (minder fte) bestaat het risico dat de aandachtsgedebden structureel minder goed worden bediend en dat kan een negatief effect hebben in het aantal deelnemende organisaties (deelnemersbijdrage).

Het deelnemersonderzoek is hiervoor een belangrijk instrument om de strategie voor de komende jaren te bepalen.

Bestuur en directie zien dat de veranderingen in het netwerk snel gaan en dat deze een effect hebben op MissieNederland. We zien dat de enige constante factor de verandering is en daarop moet MissieNederland anticiperen. Daarom zijn veranderingen niet uit te sluiten, hoe moeilijk deze ook kunnen zijn voor de betrokkenen, om financieel gezond te blijven.

MissieNederland ziet uit naar de resultaten van het deelnemersonderzoek om, met meer samenwerking en afstemming, goed werkzaam te blijven in het Koninkrijk van Jezus Christus. Om ons gezamenlijk, via het netwerk, uit te strekken naar de wereld. Want daar gaat het om: getuige zijn van Jezus Christus om volken te bereiken met de Zijn evangelie. Missionair Kerk zijn in wijk en wereld. Dat is in eerste plaats een zaak van gebed en aan het eind van dit jaarverslag willen wij u oproepen om hiervoor te bidden.

Driebergen, 19 april 2018.

Ing. J. van de Poll MA
Voorzitter

J.R. Sloots MGM
Secretaris

A. Veldwijk
Senior Relatiemanager
Zakelijk Directeur

2. JAARREKENING 2017

2.1 Balans per 31 december (na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2017	31-12-2016
		€	€
<u>Vaste activa</u>			
Materiële vaste activa			
Inventaris	2.7.1	31.784	42.861
		-----	-----
<u>Vlottende activa</u>			
Vorderingen			
Debiteuren	2.7.2	62.467	29.449
Overige vorderingen en activa	2.7.3	3.856	17.991
		-----	-----
		66.323	47.440
		-----	-----
Liquide middelen	2.7.4	249.397	216.716
		-----	-----
		-----	-----
Totaal activa		347.504	307.017
		=====	=====

PASSIVA		31-12-2017	31-12-2016
		€	€
Reserves en fondsen			
<i>Reserves</i>			
	2.7.5		
Continuïteitsreserve		144.850	176.205
Reserve activa bedrijfsvoering		31.784	42.858
Bestemmingsreserve		20.000	20.000
		<u>196.634</u>	<u>239.063</u>
		-----	-----
<i>Fondsen</i>			
Bestemmingsfondsen	2.7.6	2.426	3.142
		-----	-----
Kortlopende schulden			
Crediteuren		13.429	20.842
Belastingen en sociale lasten	2.7.7	10.496	10.668
Overige kortlopende schulden	2.7.8	124.519	33.302
		<u>148.444</u>	<u>64.812</u>
		-----	-----
Totaal passiva		<u><u>347.504</u></u>	<u><u>307.017</u></u>

2.2 Staat van baten en lasten

		Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
		€	€	€
<u>BATEN</u>				
van particulieren	2.8.1	191.156	198.100	222.859
van bedrijven	2.8.2	11.015	18.500	14.474
van verbonden organisaties-zonder-winststreven	2.8.3	405.172	385.500	392.455
van andere organisaties-zonder-winststreven	2.8.4	67.945	70.050	57.242
Som van de geworven baten		675.288	672.150	687.030
Overige baten		14.674	24.500	25.149
Som van de baten		689.962	696.650	712.179
<u>LASTEN</u>				
Besteed aan de doelstelling				
Discipelschap	2.4	17.405	51.365	26.334
Gemeenschap	2.4	130.194	86.263	91.369
ZWO	2.4	152.631	168.570	251.501
Samenwerking	2.4	328.836	286.399	362.965
Totaal besteed aan de doelstelling		629.066	592.597	732.169
Wervingskosten				
Kosten werving baten	2.4	30.224	49.443	55.634
Kosten werving overige baten		9.102	10.381	8.705
		39.326	59.824	64.339
Beheer en administratie	2.4	64.715	41.694	60.038
		733.107	694.115	856.546
Resultaat		-43.145	2.535	-144.367

2.3 Resultaatbestemming

	Realisatie 2017	Realisatie 2016
	€	€
Resultaatbestemming reserves		
Continuïteitsreserve	-31.355	-98.798
Reserve activa doelstelling	-11.074	-20.234
Bestemmingsreserve	-	-24.755
	<u>-42.429</u>	<u>-143.787</u>
	-----	-----
Resultaatbestemming fondsen		
Bestemmingsfondsen	-716	-580
	<u>-43.145</u>	<u>-144.367</u>
Totaal	<u><u>-43.145</u></u>	<u><u>-144.367</u></u>

2.4 Overzicht lastenverdeling

	Discipel- schap	Gemeen- schap	ZWO	Samenwerking
	€	€	€	€
Aankopen en verwervingen	7.513	24.388	10.700	97.862
Publicatie en communicatie	140	1.496	2.007	3.267
Personeelskosten	8.576	91.736	123.057	200.258
Huisvestingskosten	582	6.228	8.354	13.595
Kantoor- en algemene kosten	326	3.483	4.672	7.604
Afschrijvingen	268	2.863	3.840	6.250
	<u>17.405</u>	<u>130.194</u>	<u>152.631</u>	<u>328.836</u>

Fondsen- werving	Werving overige baten	beheer en admini- stratie	Kosten		
			Totaal werkelijk 2017	<i>Totaal begroting 2017</i>	Totaal werkelijk 2016
€	€	€	€	€	€
14.416	2.779	-	157.659	171.800	154.907
224	89	566	7.789	8.000	8.895
13.706	5.483	34.705	477.521	416.148	599.547
930	372	2.358	32.419	29.800	32.628
520	208	26.004	42.817	44.600	39.384
428	171	1.082	14.902	23.767	21.185
30.224	9.102	64.715	733.107	694.115	856.546

Doelbestedingspercentage van de baten:

Besteed aan doelstellingen/

totale baten 91,2% 85,1% 102,8%

Doelbestedingspercentage van de lasten:

Besteed aan doelstellingen/

totale lasten 85,8% 85,4% 85,4%

Wervingspercentage:

Kosten werving baten/

Som van de geworven baten 4,5% 7,4% 8,1%

Norm kosten beheer en administratie:

Kosten beheer en administratie/

totale lasten 8,8% 6,0% 7,0%

2.5 Kasstroomoverzicht

	2017	2016
	€	€
Kasstroom uit activiteiten		
Resultaat	-43.145	-144.367
Afschrijvingen	14.902	21.185
Cash-flow	<u>-28.243</u>	<u>-123.182</u>
<i>Mutaties in:</i>		
Debiteuren	-33.018	-26.180
Overige vorderingen en activa	14.135	2.525
Crediteuren	-7.413	7.332
Belastingen en sociale lasten	-172	-2.183
Overige kortlopende schulden	91.217	-16.892
	<u>64.749</u>	<u>-35.398</u>
Totaal kasstroom uit activiteiten	<u><u>36.506</u></u>	<u><u>-158.580</u></u>
Kasstroom uit investeringen		
Investeringen in materiële vaste activa	-3.376	-1.644
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-449	693
Totaal kasstroom uit investeringen	<u>-3.825</u>	<u>-951</u>
Totale kasstroom	<u><u>32.681</u></u>	<u><u>-159.531</u></u>
Saldo liquide middelen begin	216.716	376.247
Totale kasstroom	32.681	-159.531
Saldo liquide middelen eind	<u><u>249.397</u></u>	<u><u>216.716</u></u>

2.6 Grondslagen van waardering en van bepaling van het resultaat

2.6.1 Algemene grondslagen

De jaarrekening is opgesteld op basis Richtlijn 650 voor 'Richtlijn Fondsenwervende Organisaties van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Doel van deze Richtlijn is inzicht te geven in de kosten van de organisatie en besteding van de gelden in relatie tot het doel waarvoor die fondsen bijeengebracht zijn. Naar aanleiding van de gewijzigde Richtlijn 650 op 11 oktober 2016 is de indeling van met name de presentatie van de baten veranderd. De cijfers over 2016 zijn waar relevant aangepast om vergelijkbaarheid met het verslagjaar 2017 mogelijk te maken. De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Grondslagen van waardering

2.6.2 Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs verminderd met de op basis van de geschatte levensduur bepaalde afschrijvingen, met inachtneming van een eventuele restwaarde. De afschrijvingen bedragen een percentage van deze verkrijgingsprijs.

2.6.3 Vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva zijn opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs; waardering geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Subsidieverplichtingen zijn opgenomen op basis van een besluit terzake, welke schriftelijk is kenbaar gemaakt aan de ontvanger van de subsidie.

2.6.4 Reserves en fondsen

Reserves betreffen gelden ter vrije besteding van de stichting. Door het bestuur kunnen doelreserves worden aangehouden voor aanwending aan een specifiek doel.

Fondsen betreffen gelden die besteed moeten worden in het kader voor de doelstelling waarvoor deze ter beschikking zijn gesteld. Dit betreft het niet bestede deel van toegekende donaties en andere fondsen en gelden die vastliggen in vaste activa.

2.6.5 Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen als waarschijnlijk of vaststaand is dat een verplichting zich gaat voordoen maar waarvan de omvang of het tijdstip van ontstaan niet bekend is.

Grondslagen van resultaatbepaling

2.6.6 Algemene grondslagen van resultaatbepaling

Het resultaat is bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden kosten en andere aan het verslagjaar toe te rekenen lasten, met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderingsgrondslagen.

2.6.7 Baten

De baten zijn gevormd door alle aan het verslagjaar toe te rekenen opbrengsten.

Nalatenschappen worden opgenomen in het verslagjaar waarin de omvang van de nalatenschap betrouwbaar kan worden vastgesteld, derhalve indien de betaling is aangekondigd. Voorschotten worden verantwoord in het boekjaar waarin zij worden ontvangen.

2.6.8 Lasten

Financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

2.6.9 Personeelsbeloning

Salarissen en sociale lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarin deze verschuldigd zijn, in overeenstemming met de arbeidsovereenkomsten.

De pensioenregeling betreft een toegezegde bijdrage regeling. De pensioenpremies worden afgedragen aan de pensioenmaatschappij. Op grond van de uitvoeringsovereenkomst en RJ 271 is het de vennootschap toegestaan de pensioenregeling te verwerken overeenkomstig de verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering. Uit dien hoofde worden de over een jaar verschuldigde pensioenpremies als pensioenlasten in de winst- en verliesrekening verwerkt.

2.6.10 Kostentoerekening

De kosten worden toegerekend aan kostendragers op basis van daadwerkelijk bestede tijd.

2.7 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

2.7.1 Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa zijn in het hierna volgende schema samengevat.

	2017	2016
	€	€
<u>Stand per 1 januari</u>		
Aanschafwaarde	182.420	181.537
Cumulatieve afschrijvingen	-139.559	-118.442
	<u>42.861</u>	<u>63.095</u>
<u>Mutaties boekjaar</u>		
Investerings	3.376	1.644
Afschrijvingen	-14.902	-21.265
Aanschafwaarde desinvesteringen	-97.169	-761
Cumulatieve afschrijvingen desinvesteringen	97.618	148
Verschillen	7	-
	<u>-11.070</u>	<u>20.234</u>
<u>Stand per 31 december</u>		
Aanschafwaarde	88.627	182.420
Cumulatieve afschrijvingen	-56.843	-139.559
	<u>31.974</u>	<u>42.861</u>

De afschrijvingen zijn berekend op basis van de volgende jaarlijkse afschrijvingspercentages.

Inventaris 20% - 33%

2.7 Toelichting op de balans

	2017	2016
	€	€
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
<u>2.7.2 Debiteuren</u>		
Debiteuren	72.154	32.173
Voorziening dubieuze debiteuren	-9.687	-2.724
Saldo per 31 december	<u>62.467</u>	<u>29.449</u>

De voorziening voor dubieuze debiteuren is statisch bepaald.

2.7.3 Overige vorderingen

Vooruitbetaalde kosten	1.127	8.300
Waarborgsommen	460	460
Overige vorderingen	2.269	9.231
Saldo per 31 december	<u>3.856</u>	<u>17.991</u>

2.7.4 Liquide middelen

ING Bank	2.233	16.155
Rabobank	91.851	20.786
Rabobank spaarrekening	52.774	77.755
Rabobank VvEE	5	5
ASN Ideaalsparen	102.534	102.015
Saldo per 31 december	<u>249.397</u>	<u>216.716</u>

De liquide middelen zijn vrij opneembaar.

2.7 Toelichting op de balans

	2017	2016
	€	€
PASSIVA		
<u>2.7.5 Reserves</u>		
Continuïteitsreserve		
Saldo per 1 januari	176.205	275.000
Mutatie volgens resultaatbestemming	-19.523	-98.798
Verschillen	-	3
Saldo per 31 december	<u>156.682</u>	<u>176.205</u>
De basis voor de hoogte van de continuïteitsreserve bedraagt 50% van de personeelskosten.		
Reserve activa bedrijfsvoering		
Saldo per 1 januari	42.861	63.095
Resultaatbestemming	-11.074	-20.234
Verschillen	-3	-
Saldo per 31 december	<u>31.784</u>	<u>42.861</u>
Bestemmingsreserve		
Saldo per 1 januari	20.000	44.755
Resultaatbestemming	-	-24.755
Saldo per 31 december	<u>20.000</u>	<u>20.000</u>

Deze bestemmingsreserve is gevormd in voor de financiering van toekomstige investeringen.

2.7 Toelichting op de balans

2.7.6 Bestemmingsfondsen

	Saldo 01-01-2017	Ontvangen fondsen	Bestede fondsen	Saldo 31-12-2017
	€	€	€	€
EA Turkije	750	-	750	-
EEA-WEA	-	2.500	2.500	-
Missionaire bezinning research/react	914	13	-	927
Micha zondag	370	429	799	-
Profetie	250	846	874	222
Loving & Serving Muslims	858	1.100	931	1.027
Kerklab	-	310	60	250
Saldo per 31 december	3.142	5.198	5.914	2.426

Kortlopende schulden

2.7.7 Belastingen en sociale lasten

Af te dragen loonheffing en sociale lasten		10.496	10.668
Saldo per 31 december		10.496	10.668

2.7 Toelichting op de balans

	2017	2016
	€	€
<u>2.7.8 Overige kortlopende schulden</u>		
Reservering vakantiegeld inclusief sociale lasten	12.795	9.985
Reservering vakantiedagen	7.723	11.231
Accountantskosten	4.840	4.840
Reorganisatiekosten	86.157	-
Overlopende passiva	13.004	7.246
Saldo per 31 december	<u>124.519</u>	<u>33.302</u>

2.7.9 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Voor de huur van het kantoor is een huurovereenkomst aangegaan voor 5 jaar, ingaande per 1 december 2017. De overeenkomst heeft betrekking tot een kantoorpand welk is gevestigd aan de Hoofdstraat 51 te Driebergen-Rijsenburg. Tussentijds opzeggen is niet mogelijk. De huurvergoeding bedraagt € 12.000 per jaar. Per 31-12-2017 resteert een huurverplichting van totaal € 60.000.

2.8 Toelichting op de baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
<u>2.8.1 Baten van particulieren</u>			
Bijdragen	31.260	36.000	36.967
Giften	75.670	79.000	90.805
Mailingen	31.873	23.000	26.037
Aandachtsgebieden	52.353	60.100	69.050
	<u>191.156</u>	<u>198.100</u>	<u>222.859</u>
<u>2.8.2 Baten van bedrijven</u>			
Giften	6.819	12.000	8.225
Aandachtsgebieden	4.196	6.500	6.249
	<u>11.015</u>	<u>18.500</u>	<u>14.474</u>
<u>2.8.3 Baten van verbonden organisaties-zonder-winststreven</u>			
Bijdragen	224.092	229.000	247.809
Giften	9.295	-	13.785
Aandachtsgebieden	171.785	156.500	130.863
	<u>405.172</u>	<u>385.500</u>	<u>392.455</u>
<u>2.8.4 Baten van andere organisaties-zonder-winststreven</u>			
Giften	17.938	24.250	20.623
Aandachtsgebieden	50.007	45.800	36.619
	<u>67.945</u>	<u>70.050</u>	<u>57.242</u>

2.8 Toelichting op de baten (vervolg)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
2.8.5 Inkomsten aandachtsgebieden			
<i>Naar thema:</i>			
Discipelschap	7.200	10.000	-
Gemeenschap	24.178	32.900	36.208
ZWO	100.107	75.500	69.873
Samenwerking	148.856	150.500	136.700
	<u>278.341</u>	<u>268.900</u>	<u>242.781</u>
<i>Naar bron:</i>			
Particulieren	52.353	60.100	69.050
Bedrijven	4.196	6.500	6.249
Verbonden organisaties-zonder-winststreven	171.785	156.500	130.863
Andere organisaties-zonder-winststreven	50.007	45.800	36.619
	<u>278.341</u>	<u>268.900</u>	<u>242.781</u>

2.9 Toelichting op de lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
	€	€	€
2.9.1 Personeelskosten			
Lonen en salarissen	307.690		390.541
Sociale lasten	54.342		79.109
Pensioenlasten	10.750		15.480
Reorganisatiekosten	88.690		83.715
Overige personeelskosten	16.049		30.702
	<u>477.521</u>	<u>416.148</u>	<u>599.547</u>
	=====	=====	=====

Het gemiddeld aantal FTE's gedurende 2017 bedroeg 6,48 (2016: 8,16).

Het bestuur is onbezoldigd. De personeelskosten inclusief werkgevers- en pensioenlasten van de directie bedragen:

- J.C. Wessels € 76.415 (12 maanden, 100%) (2016: € 65.876);
- Veldwijk € 61.026 (12 maanden, 80%) (2016: € 55.991).

2.10 Ondertekening

Vastgesteld en goedgekeurd te Driebergen-Rijsenburg op _____ 2018.

Ing J. van de Poll MA
Voorzitter

J.R. Sloots MGM
Secretaris

A. Veldwijk
Senior relatiemanager
Zakelijk directeur

3. OVERIGE GEGEVENS



ACCOUNTANTS
IN NON-PROFIT

Stichting MissieNederland
Hoofdstraat 51
3971 KB DRIEBERGEN-RIJSENBURG

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting MissieNederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2017 van Stichting MissieNederland te Driebergen-Rijsenburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting MissieNederland per 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017 (met een balanstotaal van € 347.504;
2. de staat van baten en lasten over 2017 (met een resultaat van € 43.145 negatief); en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting MissieNederland zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat en alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties vereist is. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Was getekend te Sliedrecht, 26 april 2018.

WITh accountants B.V.
P. Alblas RA

Bijlage.

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2017 van Stichting MissieNederland

Wij hebben onze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

BIJLAGE

Begroting 2018

	Begroting 2018	Realisatie 2017	Begroting 2017
	€	€	€
<u>BATEN</u>			
van particulieren	187.500	191.156	198.100
van bedrijven	14.500	11.015	18.500
van verbonden organisaties-zonder-winststreven	283.340	405.172	385.500
van andere organisaties-zonder-winststreven	57.500	67.945	70.050
Som van de geworven baten	542.840	675.288	672.150
Overige baten	13.000	14.674	24.500
Som van de baten	555.840	689.962	696.650
<u>LASTEN</u>			
Besteed aan de doelstelling			
Discipelschap	6.155	17.405	51.365
Gemeenschap	54.773	130.194	86.263
ZWO	100.371	152.631	168.570
Samenwerking	283.299	328.836	286.399
Totaal besteed aan de doelstelling	446.598	629.066	592.597
Wervingskosten			
Kosten werving baten	41.309	30.224	49.443
Kosten werving overige baten	10.155	9.102	10.381
	51.464	39.326	59.824
Beheer en administratie	56.444	64.715	41.694
	554.506	733.107	694.115
Resultaat	1.334	-43.145	2.535